

**Budaörs Város Önkormányzat
Polgármestere**

ELŐTERJESZTÉSE

**A Képviselő-testület 2011. május 18.-i, valamint a Településfejlesztési és
Vagyongazdálkodási Bizottság 2011. május 10.-i ülésére**

Tárgy: Budaörs Város Környezeti állapota 2010.

Melléklet: Budaörs Város Környezeti állapota 2010.

Az előterjesztés tárgyalása a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 12. § (3) bekezdése és Budaörs Város Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2010. (XI. 12.) ÖKT sz. rendelete (továbbiakban: SZMSZ) 18. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen történik

**Tisztelt Képviselő-testület,
Tisztelt Bizottság**

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) és 51. § (3) bekezdése értelmében a települési önkormányzat éves jelentésben tájékoztatja a lakosságot a település környezeti állapotáról.

A 2007. évben elkészült Budaörs Város Települési Környezetvédelmi Stratégiája alapján, valamint a Közép-Duna Völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség és a BTG Kft. adatszolgáltatása alapján elkészült az előterjesztés mellékletét képező 2010. évre vonatkozó állapotjelentés Budaörs Város Környezeti állapotáról.

Határozati javaslat a Bizottság részére:

*A döntéshez az SZMSZ 60.§ és 37. § (1) bekezdése alapján **egyszerű szótöbbség** szükséges. A határozathozatal ÖTV 12.§ (6) bekezdése alapján **nyílt** szavazással történik.*

A Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testületének Településfejlesztési és Vagyongazdálkodási Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy az előterjesztés mellékletét képező Budaörs Város Környezeti állapota 2010. című jelentést a település környezeti állapotáról fogadja el.

Határozati javaslat a Képviselő-testület részére:

A határozathozatal az SZMSZ 37. § (1) bekezdése alapján egyszerű többséggel és SZMSZ 38. § (1) bekezdése alapján nyílt szavazással történik.

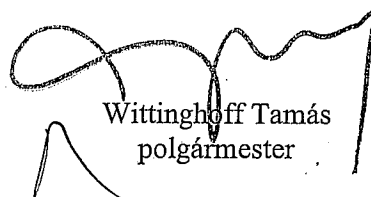
Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja az előterjesztés mellékleték képező Budaörs Város Környezeti állapota 2010. című jelentést a település környezeti állapotáról.

Határidő: azonnal

Felelős: Polgármester

Végrehajtást végzi: Városépítési Iroda

Budaörs, 2011. május 3.

Wittinghoff Tamás
polgármester

Az előterjesztést készítette:

Városépítési Iroda Benkovics Gábor

Mandel Gábor magasépítési csoportvezető

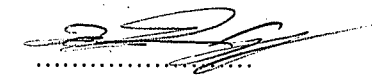
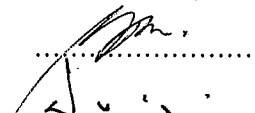
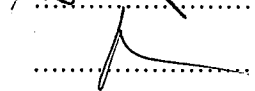
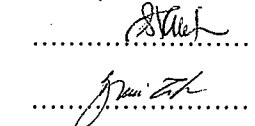
Városépítési irodavezető: Domahidi Emma

Polgármesteri kabinet: Vágó Csaba

Törvényességi felügyelet:

Jegyzői Iroda:

Dr. Bocsi István jegyző:

.....

.....

.....

.....

BUDAÖRS VÁROS

Környezeti állapota

2010.

Budaörs Város Környezetvédelmi állapotértékelése 2010.

A környezeti állapotértékelés keret követelményeit a 1995. évi LIII. Törvény szabályozza, míg tartalmi, módszertani szempontjait a második Nemzeti Környezetvédelmi Program rögzíti. Eszerint – bár az e fejezetben bemutatott értékelés nem tekinthető teljes körű környezeti állapotértékelésnek – az egyes környezeti elemek szintjén lehetőség szerint vizsgáljuk:

- a környezeti problémák **kiváltó okait**, hatótényezőit,
- a környezeti elemeket, ökológiai rendszereket érő **szennyezéseket, terheléseket, igénybevételeket**,
- a helyi környezet és élővilág **állapotát**,
- a környezetszennyező folyamatok **közvetlen és tovaryűrűző hatásait**, végül
- a környezetvédelmi fejlesztések, szabályozások, mint **válaszreakciók helyzetét**

Budaörs környezetvédelmi helyzetének számszerű és minőségi értékelése a következő feltételek figyelembevételével készült:

- (a) A környezeti problémák nem állnak meg a települések közigazgatási határainál. Megállapításaink egy része ezért nem Budaörsre, hanem a Budaörsi Kistérségre vonatkoznak.
- (b) Az állapotértékelés nem tér ki valamennyi környezeti elem részletes környezeti monitoringjára, hanem átfogó, a stratégiát megalapozó „mélységű” vizsgálatot takar.

1.1. Levegő, légszennyezés, zaj

1.1.1. Lokális légszennyezés és levegőminőség

Budaörs levegőminőségének helyzetét alapvetően a település agglomerációs jellege határozza meg. A kül- és belterületen elhelyezkedő kereskedelmi- és szolgáltató egységek, üzemek, raktárak a főbb utak, autópályák közelében helyezkednek el, esetenként a lakóterületektől csak néhány száz méterre. A kialakuló légszennyező folyamatok meghatározó forrása a közúti közlekedés. Bár Budaörsnek megfelelő tömegközlekedési kapcsolata van a fővárossal (elővárosi vasút, BKV autóbuszjárat), a közlekedés meghatározó módja a gépkocsi használat.

Az ingázók utazási elvárásait közúti közlekedéssel egyre nehezebb kielégíteni, ráadásul mindez fokozott környezeti terhelést jelent.

A 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet a területi légszennyezettségi zónák között, meghatározza a „Budapest és környéke” légszennyezettségi agglomerációt, melybe közelítőleg 250.000 lakos tartozik 71 pest megyei településen. 2003-ban a probléma megoldását segítő készült el Budapest és környéke agglomeráció integrált levegővédelmi

intézkedési programja, amelyből kiderül, hogy a vizsgált terület lakosságának túlnyomó része a közlekedési emisszió káros hatásainak van kitéve. A program megállapításai szerint levegőszennyezettség szempontjából legkiemelkedőbb a Budaörs–Érd–Százhalombatta alkotta térség, valamint Dunakeszi–Vác térsége.

Míg Budapest 11 pontján működnek a monitorhálózat állomásai és további 27 pontján a RIV (Regionális Immisszió-vizsgáló) hálózat egységei, addig a megyében csak 7 helyszínen Vácott, Százhalombattán, Budaörsön, Tahitótfalun és Szentendrén valósult meg a légszennyezettség mérése.

1. táblázat: Az agglomerációk és zónák besorolása

Zónacsoport a szennyező anyagok mennyisége szerint					
Település	Szilárd por (PM ₁₀)	Nitrogén-dioxid µg/m ³	kén-dioxid µg/m ³	szén-monoxid µg/m ³	benzol
Budaörs	B	B	C	D	E
	44 felett	58 felett	125 felett	3500-5000	

4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet a légszennyezettségi agglomerációkra és zónákra vonatkozóan

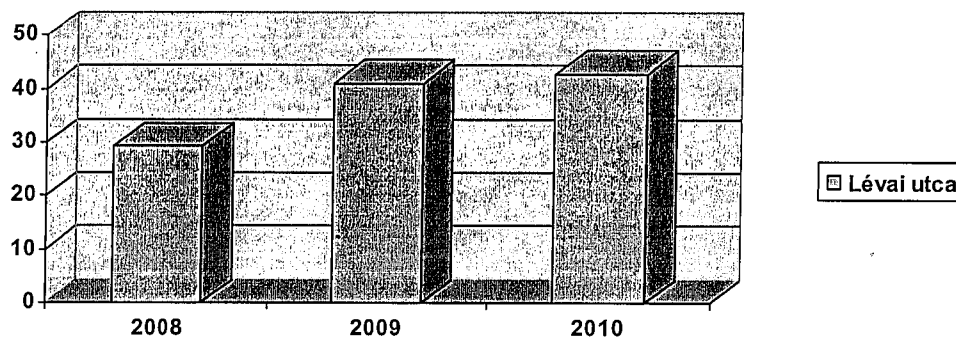
A nitrogén-dioxid és kén-dioxid esetében, a rendelkezésre álló mérési adatok alapján tudunk egzakt módszereket alkalmazni. A szén-monoxid, szálló por és benzol esetében a települések többségéről mérési adatok nincsenek.

Az eseti mérések alapján ismeretes, hogy a különböző időtartamú egészségügyi határértékeket a szálló por szennyezettség gyakran meghaladja. A határérték feletti koncentrációk jellemzően a közlekedéssel terhelt területeken mérhetők, és lakott területen többnyire arányosak a nitrogén-dioxid szennyezettség alakulásával. A szálló porterhelés folyamatos csökkenést mutat az utóbbi években.

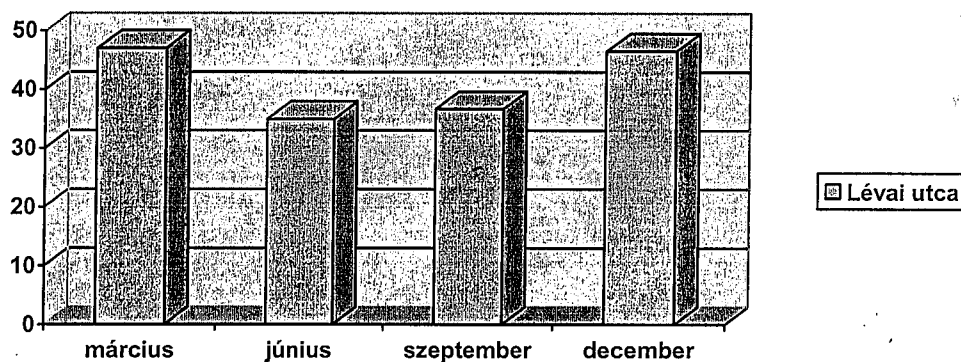
A forgalmas utak hatásterületén számítani kell a nitrogén-dioxid szennyezettséggel arányos, határérték feletti PM₁₀ koncentrációkra. Az emisszió bevallás mellett ez képezi a porterhelés megítélését, figyelembe véve a por terjedési tulajdonságait. A porterhelés hatásterülete forgalmas utak mentén 50 -100 m.

Légszennyezettség mérő állomások

Az Országos Légszennyezettségi Hálózat Budaörsön a Lévai utca 36. szám alatt a nitrogén-dioxid koncentrációját méri.

1. ábra: A Nitrogén-dioxid-ok koncentrációjának alakulása 2008-2010 években

2. ábra: A Nitrogén-dioxid-ok koncentrációjának alakulása 2010-ben

A 14/2001. (V. 9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet a nitrogén-dioxidok 24 órás egészségügyi határértékét $85 \mu\text{g}/\text{m}^3$ -ben határozza meg. A grafikonok alapján megállapíthatjuk, hogy Budaörsön a különböző időtartamú egészségügyi határértékeket a nitrogén dioxid általában nem haladja meg. A határérték feletti koncentrációk jellemzően a közlekedéssel terhelt területeken mérhetők.

A szálló por legnagyobb gondot az üdülő övezetben okoz, ahol többnyire földutak találhatók, itt a porterhelés elsősorban a száraz, nyári időszakban haladhatja meg a megengedett értéket. A porterhelés hatásterülete forgalmas utak mentén 50-100 m, zárt beépített útvonal esetén a határoló épületek homlokzatáig terjed.

A kén-dioxid és szén-monoxid szempontjából az ipari emissziók mérsékeltnek tekinthetők, télen azonban a lakossági fűtés miatt magasabb koncentrációk is előfordulhatnak.

Összefoglalva megállapítható, hogy Budaörsön a gépjármű közlekedés okozta levegőszennyezés a domináns, de a főútvonalak mellett kialakuló légszennyezettség a meteorológiai hatásoktól függően könnyen hígul, így a túllépések hatásterülete általában az út mellett 50 m-en belül van.

1.1.2. Zajterhelés

A lakosság mindennapos helyváltoztatási igényét a különféle közlekedési rendszerek szolgálják ki. Budaörs közlekedési rendszerének gerincét az M1/M7 autópályák, az 1-es számú elsőrendű főútvonal alkotják, azonban Budapesttel az egyes mellékutak is összeköttetést biztosítanak.

Budaörs 30 perces elérési zónát képez Budapesttel, mely a napi csúcsforgalmi időszakokban jelentősen megnövekedhet. Az ingázók elsősorban a személygépkocsi használatát részesítik előnyben, mely egyrészt számottevő környezeti terhelést jelent a légszennyező anyagok magas koncentrációja miatt, másrészt gondot okoz a folyamatos rezgés és zajterhelés.

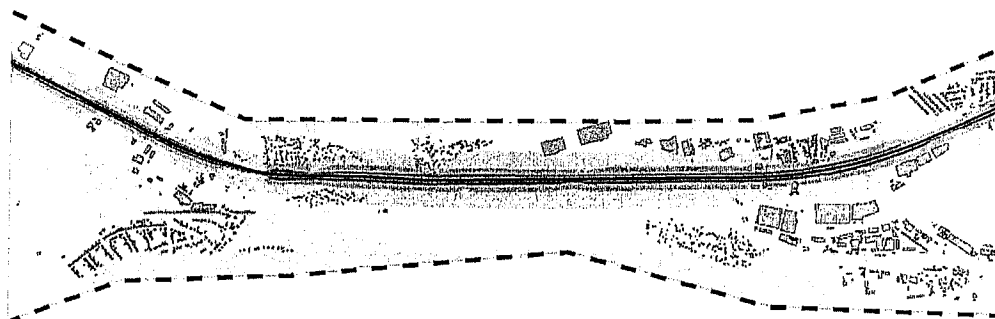
A zajhatások közül kiemelkedő a közlekedési zaj, de jelentős a kereskedelmi, kulturális és kisebb ipari tevékenységből származó zaj is. A helyi zaj és rezgésvédelmi rendeletben (33/2006. (VI.21.)) a 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendeletben foglalt határértékek az irányadóak:

Kisvárosias lakóterületen	
LTH nappal (6-22 h) = 50 dB	LTH éjjel (22-6 h) = 40 dB
Városközponti és intézményi területen	
LTH nappal (6-22 h) = 55 dB	LTH éjjel (22-6 h) = 45 dB

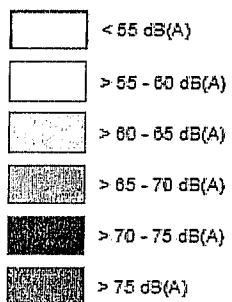
Ettől eltérő szabályozást állapít meg az önkormányzat az alkalmi rendezvények szervezése esetén, amikor a szervező kérelmezheti a területi megengedett határérték maximum 5 dB-el történő túllépését.

A közlekedésből származó zajterhelés Budaörsön

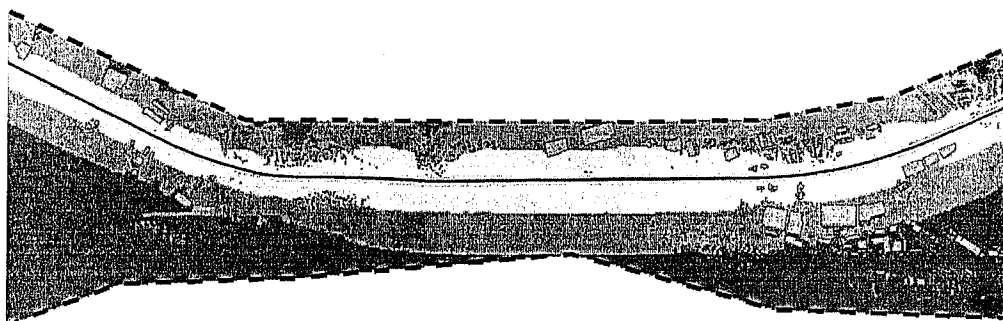
Budaörs közlekedésében meghatározó az M1 és M7 autópálya-szakasz, mely a lakóterületen kívül húzódik. Mindkét autópálya 2x2 sávossal, a közös szakaszon a 2x3 forgalmi sáv kiegészül 1-1 leálló sávval. Az autópályák közös szakaszát jelentős forgalom terheli, csúcsidőszakban és hétvégén a sávok telítettek, ez komoly zajterheléshez vezet az autópályákat övező területeken.

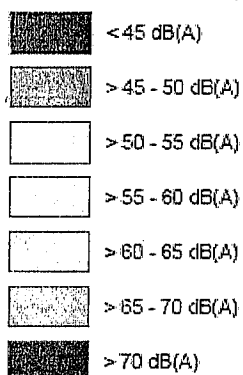
noise level L_{DEN} in dB(A)

3. ábra: Budaörs autópálya menti terület zajtérképe – nappali zajterhelés (L_{DEN})

noise level L_n in dB(A)

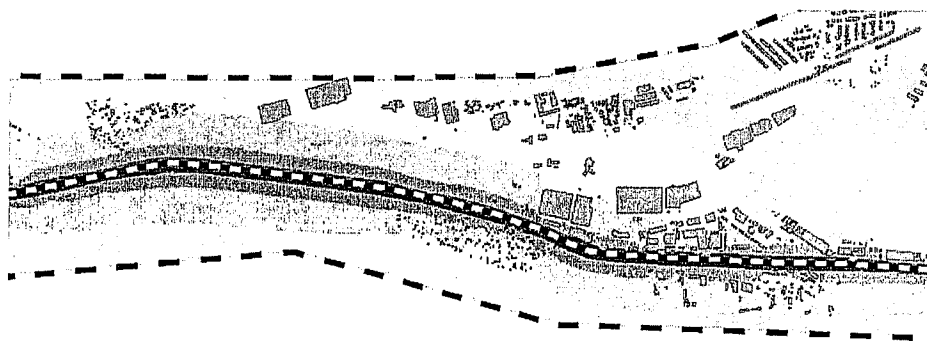

4. ábra: Budaörs autópálya menti terület zajtérképe – éjszakai zajterhelés (L_N)

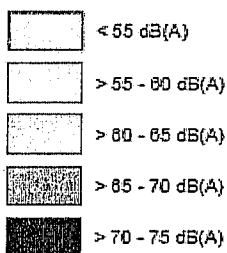
Budaörs és a főváros közötti forgalom jelentős része az 1 sz. főútvonalon zajlik, a járművek döntő része személygépkocsi, melyet a fővárosba ingázók nagy száma indokol. Nem elhanyagolható az átmenő forgalom, mely a főváros és a Budaörsön túli települések között zajlik, valamint az autóbusz-tömegközlekedés okozta forgalomterhelés sem. Az autópályák közelségének köszönhetően a teherforgalom nem jelentős, elsősorban a városba irányuló áruszállításra korlátozódik.

Budaörsön belül három út vezet a forgalmat az autópályákra, melyek forgalma jelentős, de megközelítőleg csak a közlekedési kapacitásuk felét éri el.

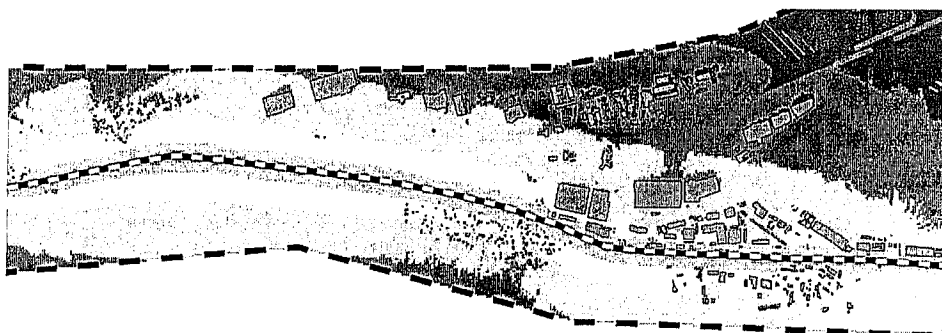
A közúti forgalom mellett a vasúti és légi közlekedés is jelentős zajterheléssel jár. A nemzetközi forgalmat is lebonyolító Bécs–Budapest vasútvonal érinti Budaörs területét is. A hosszú és gyakran nagy sebességgel közlekedő szerelvények a pályák közelében időszakosan ugyan, de nagy terhelést okoznak. A szerelvények áthaladásakor (főleg a Vasútsor u. környéki ingatlanokat érinti) éjszaka a zajszint 10-15 dB-el is meghaladja a határértéket.

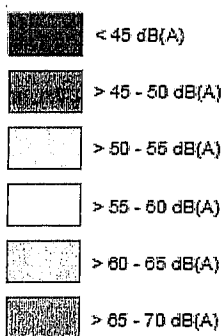
noise level L_{DEN} in dB(A)

5. ábra: Budaörs vasútvonal menti terület zajtérképe– nappali zajterhelés (L_{DEN})

noise level L_N in dB(A)

6. ábra: Budaörs vasútvonal menti terület zajtérképe– éjszakai zajterhelés (L_N)

A Budaörsi repülőtér csak kisméretű, főleg sportrepülőket fogadására alkalmas. A repülőtérrel döntően nappal használják és főleg nyáron, amikor a repülési műveletek száma meghaladja naponta az 50-et. A közeli lakóterületeken mért zajterhelés a nappali órákban 48 dB, mely a határértéken belül van, de a zajszint-csúcsok 5-10 dB-el is meghaladhatják az előbbi értéket. Bár a biztosított szolgáltatások köre alapján a repülőtér alkalmas lehetne a kisgépes légi forgalomra történő bekapcsolásra, azonban a beépítés növekedése miatt a korábban szinte teljesen berepülhető környező légtér nagy részét lezárták a repülőgép forgalom elől, különösen megnehezítve a gépek le- és felszállását.

A környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 2002/49/EK irányelv, illetve az azt honosító 280/2004. (X. 20.) Kormány rendelet szerint a zajtérkép elkészítése megtörtént, és az intézkedési tervek is elkészültek.

Gazdasági tevékenységből származó zajterhelés Budaörsön

Az ipari területek nagyrészt a lakóterülettől elkülönülve helyezkednek el, ezért a gazdasági tevékenységek okozta zajterhelés problémáit a budaörsi önkormányzat a 33/2006. (VI.21.) zaj- és rezgésvédelem rendeletben kielégítően tudja kezelni. Jelentős zajterhelést okoznak azonban a folyamatos és nagy területre kiterjedő építkezések. Ezek mérséklésére az önkormányzat a telepengedélyezés és építési engedélyezés során az adott területre vonatkozó zajszint-korlátozásokat írhat elő.

1.1.3. Allergizáló növények pollen terhelése

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló, 2008. évi XLVI. törvény szabályozza a parlagfű elleni védekezés szabályait. A parlagfűvel fertőzött területek felkutatását a törvény a földhivatalok hatáskörébe utalta. A helyszíni ellenőrzést a földhivatalok mezőgazdászai - légi és úrfelvételek valamint az előző évi eljárások adataira támaszkodva - határszemlék során június 30. napja után végzik együttműködve a növényvédelmi hatósággal, az önkormányzat jegyzőjével, a civil szervezetekkel és a lakossággal.

A gondozatlan területeken gyorsan elszaporodnak az allergizáló növények (pl. parlagfű, üröm), ezért az önkormányzat tulajdonában levő területeket az Önkormányzat által megbízott cég, a BGT Kft. évente kaszálja, így szorítva vissza a nem kívánatos gyomnövények elszaporodását.

1.2. Felszíni, felszín alatti vizek, szennyvíz

1.2.1. Felszíni vizek

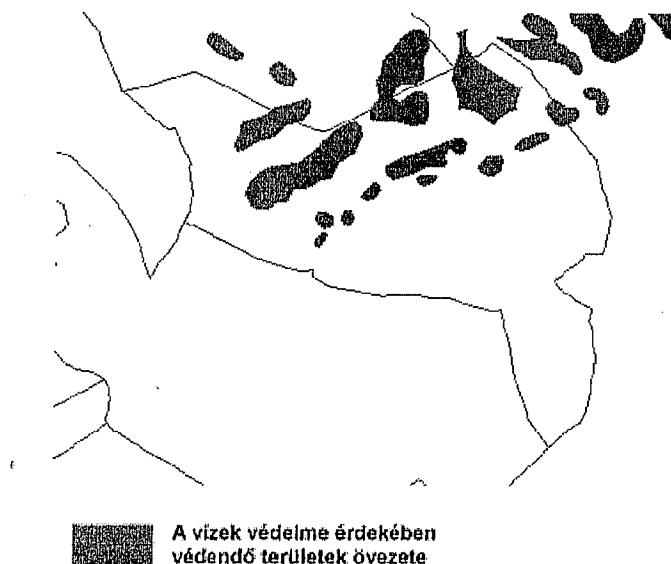
A Hosszúréti-patak a Törökbálinti- és a Budaörsi-medence vizeit gyűjti össze, vízjárása rendkívül ingadozó, általában pár m³/s, de hirtelen lezúduló csapadék esetében azonban ennek többszörösét is szállítja. A domboldalokról lezúduló víz ilyenkor jelentős károkat okozhat, alámossa az árkokat, az utakat, néhol még a házakat is. A patakot kísérő vizenyős területek, kiterjedt nádasok mára teljesen eltűntek.

A patak völgyben fut az M7 és M1 autópálya, a Bécs–Budapest vasútvonal, a völgyet keresztezi a 6-os út és az M0 autópálya. Az elmúlt évtizedben számos logisztikai központ és bevásárlóközpont épült, a patakon, a patak mellett, vagy a berekben. Az építkezések során a patak állandóan akadályt jelentett, így a medret mindig az aktuális beruházásnak megfelelően áttelepítették, a növényzetet kivágták. Mivel folyamatosan nőtt a leburkolt területek aránya, ezzel párhuzamosan nőtt a patakban elszállítandó víz mennyisége is. Ezért egyre nagyobb és szélesebb mederre volt szükség. A sok új létesítmény megváltoztatta a lefolyási viszonyokat, a tereplejtést.

Budaörsön említésre méltó állóvíz a Budakeszi-árkon kialakított Csíki-pusztai záportározó, amely a kevés mennyiségű csapadékvíz következtében nem működik

A vezetékes ivóvíz ellátás majdnem teljes körű, csak a magasabban fekvő lakó, illetve üdülőterületek vízellátása nem megoldott, itt időnként vízhiányos időszakok is előfordulnak, melyet a fogyasztásnak nem megfelelő átmérőjű vezetékek, és a nyomásszint hiánya okozza. A magas domboldalak (pl. Frank-hegy, Nap-hegy, stb.) fokozatos beépítése és az így jelentkező hálózathibák igények tehát a nyomásszint emelését teszik szükségessé. Ez a magasabb helyeken kialakított tárolómedence építéssel, illetve nyomásfokozó gépházak telepítésével oldható meg. A város meglévő ivóvízellátó hálózata képes a beépítés-fejlesztések biztosítására. Az ivóvízellátó szolgáltató a Fővárosi Vízművek ZRt. A hálózat régebbi részeinek ma már nem megfelelőek, cserére szorulnak. A szolgáltató folyamatos

rekonstrukciót végez, az önkormányzat útépítéseivel összhangban meghatározott ütemterv alapján.

7. ábra: vízvédelmi területek Budaörs közigazgatási területén

1.2.2. Csapadékvíz-elvezetés

A felszíni csapadékvíz elvezetése Budaörs belterületén gondot okoz. A hegyvidékről hirtelen lezúduló csapadék a beépítések, a kertburkolatok, és a csökkenő növényzet következtében gyorsabban folyik le. Az itt építkezők nem veszik figyelembe az időszakos vízfolyásokat és forrásokat.

A sík területeken ennek ellenkezője okoz gondot: a szűk és kis befogadóképességű árkok csak lassan tudják elvezetni a csapadékot, így ezek kisebb-nagyobb belvizes problémákat okoznak.

A hiányosan kiépített csapadékelvezető árkok miatt a csapadékvíz gyakran a szennyvízcsatornába kerül, megnövelve ezáltal a szennyvíztisztító telep terheltségét.

Időnként gondot okoz a Hosszúréti-patak mellékágának a vasúti töltés alatti átfolyása, mivel az áteresztő keresztmetszete szűk, a célnak nem megfelelő. További problémaként jelentkezik, hogy a Törökugrató városrészről összegyűjtött vizek ugyan átmennek a vasúti töltés alatt, de onnan nincsenek tovább vezetve, ezért visszafolynak. A túl oldalon hiányzik az átfolyó vizek elvezetésére szolgáló, mintegy 4-500 méter hosszú csatornarész.

1.2.3. Felszín alatti vizek, szennyvíz

A Hosszúréti-patak völgyétől északra fekvő terület alaphegysége karsztosodott, barlangjai, járatai nagy mennyiségű felszín alatti vizet tárolnak. Régebben ez karsztvízforrások formájában a felszínre tört. Ahol a felszín közelében dolomit vagy mészkő

található, ott a karsztvíz rendkívül sérülékeny, fennáll a szennyvízzel való szennyezés veszélye.

Budaörs teljes közigazgatási területe a „felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny területhez” tartozik, területe nitrát-érzékeny, a felszínen folytatott tevékenységek, és azok engedélyezése folyamán erre fokozott figyelemmel kell lenni. A talajvíz jellemzően az agyag- illetve márgaréteg felső mállott részében áramlik, így az ezekre települt rétegek csúszásra hajlamosak. A nagyobb talajnedvesség, és az építkezések során megváltozott nyomásviszonyok hatására gyakran bekövetkezik a tényleges tömegmozgás.

Az összefüggő talajvíztükör a Budaörsi-medencében 100 nk° körüli. A hegyvidéken a felszín alatti víz nagyobb mélységben található, a völgytalphoz közeledve a szintje magasabb lesz, míg a Hosszúréti-patak völgyében már a talajhoz közel található. A változatos rétegszerkezet miatt azonban néhol a víz a felszínre is tör. A beépítések, valamint a mezőgazdasági művelés miatt ezek az időszakos források sok helyen eltömődtek, így a víz más helyeken jut a felszínre.

A csatornázatlanság valamint a szikkasztók, emésztők állapota nagy terhelést jelent a felszín alatti vizekre. Budaörs szennyvízelvezető rendszerét az 1970-es években kezdték kiépíteni, jelenleg a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítettsége 95%-os. A szennyvízelvezető rendszer a Törökbálint közigazgatási területén lévő szennyvíztisztító-telephez csatlakozik. A telep tisztítási technológiája eleveniszapos biológiai tisztítás. A tisztított szennyvíz befogadója a Hosszúréti-patak. A telep utolsó bővítésére 1992-ben került sor, ekkor 4.850 m³/nap-ról 11.270 m³/nap névleges kapacitásra bővítették (a telep jelenlegi átlagos terhelése 6.643 m³/d), ez azonban nem járt együtt a tisztítási technológia fejlesztésével. A tápanyageltávolítás nélkül üzemelő telep nem képes a befogadóra előírt határértékek közül a nitrátra és foszforra vonatkozókat teljesíteni. A szennyvíztisztító telepen a meglévő rothasztókat nem üzemeltetik; a sűrített, kevert iszapot víztelenítve, vagy anélkül továbbkezelésre a dél-pesti szennyvíztisztító-telepre szállítják.

Szennyvízelvezetés szempontjából Budaörs területe alapvetően három vízgyűjtő, az AUCHAN-átemelő, a repülőtéri átemelő, valamint a kamaraerdei átemelő egységekre osztható. Az átemelők által összegyűjtött szennyvizek az autópályát, a vasútvonalat, illetve a Hosszúréti-patakot keresztező nyomócsövön, majd egy gravitációs csatornán jutnak el a szennyvíztisztító telepre. A város szennyvízcsatorna hálózata alapvetően gravitációs jellegű, a meglévő terepviszonyokból adódóan azonban az ismertetett főbb átemelőkön kívül a város területén lévő mélypontokon még számos helyi átemelő üzemel, melyek a szennyvizet a közelben húzódó gravitációs csatornába emelik. Nyomott rendszerű hálózat csak a Kő-hegyi területeken üzemel.

Az utóbbi időben kiépült városi szennyvíz-csatorna rendszer a többlet igényeket el tudja vezetni, ez alól kivételt a Frank-hegy szennyvízelvezetésének megoldása jelent, ahol a hálózat további bővítésére szorul a meglévő rendszer. A régi beton anyagú csatornákat és az út alatti átvezetéseknél alkalmazott acél csatornákat rekonstrukciók során kell felújítani. A csatornaszolgáltatást a 2003-ban alakult TÖRSVÍZ Csatorna Üzemeltető és Szolgáltató Kft. végzi.

1.3. Talaj, hulladék

1.3.1. Talaj állapota

A Budaörsi-medence legnagyobb kiterjedésű talajai a löszös üledéken képződött, vályog-mechanikai összetételű barnaföldek. A harmadidőszaki és idősebb üledékein vályog-mechanikai összetételű csernozjom barna erdőtalajok képződtek. A szántó hasznosítás mellett ezeken a területeken jelentős a szőlőművelési ág és közel azonos arányú az erdőszülség aránya is.

A Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Program tartalmazza Magyarország földhasználati zónarendszerét amely alapján Budaörs az átmeneti és védelmi meghatározottságú területek zónájába tartozik.

A talajt leginkább az elhagyott hulladékból és a védelem nélküli hulladéklerakókból bemosódó szennyezés veszélyezteti, de a forgalmas útvonalak mentén és kb. 500 m-es körzetükben jelentős a közlekedési eredetű cink, réz és kadmium szennyezés is. Szintén közlekedési eredetű szennyezés az utak jégtelenítésére használt sós keverékek bemosódása a talajba.

Komoly talajszennyezést és eróziót jelentenek az elmúlt években igencsak megszorított építkezések, ezért a települési szerkezeti terv előírja a földmunkák végzésekor betartandó szabályokat, csökkentve ezáltal talajszennyezés kockázatát. Budaörsön jelenleg bányászati tevékenység nem folyik, a murványa rekultivációja megtörtént. Potenciális – de fel nem tárt – talaj szennyezőforrást jelentenek még a város ipari üzemei.

1.3.2. Hulladékgazdálkodás

A kommunális hulladék gyűjtése és elszállítása jelenleg nincs teljes körűen megoldva, mind a szilárd, mind pedig a folyékony hulladékot illetően. A lerakásra kerülő hulladék mennyiségének csökkentése érdekében 2003-ban 30 db szelektív hulladékgyűjtő sziget került kiépítésre. Valamennyi hulladékszigeten négyféle hulladék gyűjtésére szolgáló konténerek kerültek kihelyezésre. Az egyre nagyobb számban jelen levő kereskedelmi szervezetet jelenléte miatt ugrásszerűen megnőtt a csomagolási hulladékok mennyisége.

2. táblázat: Budaörsön képződő nem veszélyes hulladékok és azok mennyisége (2010)

Hulladéktípus megnevezése	Mennyiség
Települési szilárd hulladékok	9533,38 t
Települési folyékony hulladékok (szippantott)	407 m3
Illegálisan lerakott hulladék (elszállított)	1391,67 t
Zöldhulladék	1999,88 t

3. táblázat: Budaörsön képződő szelektíven gyűjtött hulladékok és azok mennyisége (2010)

Hulladéktípus, megnevezése	Mennyiség
Vegyes papír	278,34 t
PET	74,885 t
Üveg	123,76 t
Társított	9,99 t
Fém	4,94 t

Hulladékszállítás háztartásonként heti egy alkalommal, a lakótelepen hetente kétszer történik. Ezt követően az FKF Zrt. kezelésében lévő Pusztazámori lerakóba szállítják a települési szilárd hulladékot.

A hulladék szervezett elszállítása csak az üdülő és mezőgazdasági övezetben nem teljesen megoldott. Az egyik legnagyobb gond az illegális hulladék lerakás, mely elsősorban a külterületeken jelenik meg. Az illegális lerakások két típusát lehet megkülönböztetni: az egyik a lakossági, a másik az ipari-szolgáltató tevékenységből származik. Az előbbi általában az üdülőövezetre jellemző, az utak mentén, míg az utóbbi nagy részét inert hulladék teszi ki. A Törökugrató, az Út-hegy és az Odvas-hegy területén több tucat alkalmi lerakóhely található, némelyik már több tonna szeméttel. Szintén kommunális hulladékkal töltik fel a Naphegyi-árkot, a Tűzhegyi-árkot és a Domb utcai árkot. Az illegálisan lerakott és felhalmozott hulladékok pontos összetétele nem ismert, leggyakrabban előforduló hulladék fajták: építési törmelék, festékes, hígítós, növényvédőszeres dobozok, akkumulátorok, autógumi, vegyes műanyag hulladék. 2003-ban a teljes mennyiségre vonatkozó becslés 4073 m³. Ezek felszámolása állandó feladatot jelent az önkormányzat számára.

A nagyobb méretű háztartási hulladékokat lomtalanítás keretében (2010. ében begyűjtött hulladék mennyisége: 314,76 t) évente egy alkalommal gyűjtik össze, továbbá évi négy alkalommal történik a veszélyes hulladékok begyűjtése, átvevése (2010. évben begyűjtött veszélyes hulladék mennyisége: 46,706 t). Szárazelemgyűjtés az iskolákban és a nagyobb intézményekben is folyik.

A zöld hulladék gyűjtését az ún.: „zöldjárat” keretében márciustól decemberig tart.

A települési folyékony hulladékot a TÖRSVÍZ Kft. által Törökbálinton üzemeltetett szennyvíztisztító telepre szállítják el. A telep a Budaörsi Önkormányzat tulajdonában van, ezért az itt keletkező szennyvíziszap ártalmatlanítása is felelősségi körébe tartozik.

1.4. Élővilág, ökológiai adottságok

1.4.1. Belterületi növényzet

A közhasznú zöldterületek nagysága 276.300 m², a gondozott parkok területe 72.200 m² melynek nagy része a lakótelep területén található, a történelmi városrészekben kevés a zöldterület, ilyen az Ótemető. A Budaörs belterületén található védett területek kezelője a Pilisi Parkerdő. Ide tartoznak: Út-hegy, Odvas-hegy tájvédelmi körzetek. A Kő-hegy, Nap-hegy, Tűzkő-hegy, Törökugrató, és a Kamaraerdő a Budaörsi Önkormányzat tulajdonában vannak, valamint az Önkormányzat a területek kezelője. A Clementis utca vége fejlesztés alatti terület. A fejlesztést az Önkormányzat végzi. A Tétényi-fennsík csak részben belterület, sajnos ennek a területnek a gondozása nem megoldott. A Kamaraerdei Hosszúréti-patak völgye 2006-ban fejlesztés alá került: az Önkormányzat gyepesítést, valamint fásítást végzett el.

A város aktív zöldterülete jelenleg csökkenő tendenciát mutat. Ezért a rendezési terv a város egészére vetített zöldfelület arányát 60-65%-ban határozza meg.

Budaörs egészére jellemzőek a fásított utcák. Az elmúlt években a fasorok telepítése folyamatosan történt. Kivételt képeznek a meredek hegyvidéken levő üdülő övezet, ahol az utcák keskenyek, nem marad hely a növényeknek.

A faültetésekre kétféle módon kerül sor: a főbb közlekedési utak mentén az Önkormányzat végzi, amíg a lakóutcákban a háztulajdonosok is végezhetik az ültetést. Az ültetésre legalkalmasabb fajták: csörgőfa (Koelreuteria), nyárfák (Populus), juharok (Acer) és a mirabolán (Prunus cerasifera). A kisutcákba gyümölcsfákat telepítenek, melyek közül a dió a legjellemzőbb. A főutak melletti fák egészségi állapota nem túl jó, gyakoriak a rongálások, (parkoló autók), a fák körbebetonozása következtében nem jutnak elegendő vízhez. Komoly kockázatot jelent az építkezések számának növekedése is, mely sok esetben a belterületi növények rovására történik.

1.4.2. Gondozott zöldterületek, parkok

Az élhetőbb Budaörs fejlesztése érdekében fontos célként fogalmazható meg a lakóterületekhez kapcsolódó zöldterületek növelése, kiépítettségük és rendezettségük javítása, a köztertek berendezettségének és növényállományának fejlesztése. Ide sorolhatjuk a zöldterületek rekreációt szolgáló funkciójának bővítését.

A meglevő zöldfelületek megtartása, az értékes növényzet védelme mellett, fontos a tervezett zöldterületek területbiztosítása, a területek más célú felhasználásának megakadályozása. A megfelelő szélességgel rendelkező utcák fásítása, valamint a felszíni vízelvezető rendszerhez tartozó árkok medrét kísérő fásítások fontos elemei a település zöldfelületi rendszerének.

Nagyobb összefüggő zöldfelületek a település központjában találhatók, melyek a következők:

- Kiemelkedő a lakótelepen kialakított zöldterület, ahol a parkok füvesített, gyeppel borított részeit facsoportok, helyenként dekoratív egynyári kiültetések tarkítják. Az itt található faállomány fiatal, egészségi állapotuk jó! Azonban a növényállománya és bútorozottsága további kiegészítést igényel. A park fenntartója a Budaörs Város Önkormányzata.

- A többi park a városközponti részén, a Templom téren, a Városháza előtt, és a Kálvária dombon helyezkedik el. Említésre méltó még a Sportcentrumban lévő park, a Patkó utcai park, és a Hunyadi-emlékpark.

A parkok, zöldterületek csekély száma indokoltá tette, hogy az önkormányzat helyi rendeletben is szabályozza (29/2004. (V.25.) rendelet) a város zöldfelületeinek megóvását, fejlesztését. Ennek fényében a közel jövőben újabb zöldterületek kialakítására kerül sor:

- Tervezett közparkok, zöldfelületek a Törökugratón: ez a terület ma kopár-gyepes, azért fontos a kialakítása, mert így a védett terület erodálását, okozó látogatottságot a kulturáltan kialakított közpark csökkenti.
- Tervezett zöldterület a Hosszúréti-patak mentén: jelenleg ez egy rendezetlen állapotú gyepes terület néhány fával, szintén rendezetlen patakmeder bozótossal. A terület

rendezése a déli lakóterület szempontjából is fontos, elsősorban azonban az élővíz védelmét szolgálja.

A zöldfelületek közül meghatározó a kopárosok területe, melyek az alábbiak:

- Úthegy: Országosan védett sziklagyp. A terület a Budai Tájvédelmi Körzet része.
- Kő-hegy: Országosan védett sziklagyp. A terület a Budai Tájvédelmi Körzet része
- Törökugrató: Helyi védelem alatt álló sziklagyp. Megtartandó, védendő terület.
- Tétényi-fennsík: Helyi védelem alatt álló terület jelenleg gyepes-kopár, helyenként foltokban megjelenő cserjékkel. A Tétényi-fennsík helyi természetvédelmi terület csücske nyúlik be erre a területre, megtartandó, védendő.
- A Kő-hegy feletti 1348/1 hrsz.-ú ingatlan területe, sziklagyp
- Kálvária domb, vallási emlék- és kegyhely, sziklagyp.
- Odvas-hegy: Országosan védett sziklagyp. A terület a Budai Tájvédelmi Körzet része.

1.4.3. Növénytakaró az ingatlanokon

Budaörs belterületét – kivéve a lakótelepet – kertes ingatlanok jellemzik. Az üdülőterületek egy részén a tulajdonosok gyümölcsfákat telepítettek, és zöldségeket termesztettek.

Az újonnan épült ingatlanoknál más a helyzet. Az építkezésekkel és az egyre nagyobb teret kapó térburkolatokkal szinte teljesen eltűnt az ingatlanokon található zöldfelület. A gyeptakaró és néhány örökzöld kivételével nincs igény az igényesebb fajták telepítésére.

Az gazdasági célú ingatlanok, bevásárlóközpontok területein is nagyon kevés az aktív zöldfelület. A parkolóknak az OTÉK előírásának megfelelő famennyiség ugyan kiültetésre került, de az elvont zöldfelületek méretéhez képest ez elhanyagolható.

1.4.4. Lakóterületen kívüli zöld területek

A város lakóterületein kívül eső zöldterületek közül figyelmet érdemelnek az erdőterületek, az autópálya melletti kisebb-nagyobb zöld sávok, a Hosszúréti-patak melletti területek és a mezőgazdasági területek.

Erdőterületek

A Budaörsi-medence a Dunántúli-középhegység flóraidék Pilis-Gerecsei flórajáráshoz sorolható. Legelterjedtebb potenciális erdőtársulása a cseres (kocsánytalan) tölgyes, gyertyános kocsánytalan tölgyes, a tatárjuharos tölgyes, tölgy-kőris-szil ligeterdő, karszt-bokorerdők.

A város nyugati határában húzódó erdős területek, valamint a belterületet északról övező Budai-dombság területének nagy része erdő. Az összefüggő erdőterületek legnagyobb része a tájvédelmi körzetbe esik, egy részük fokozottan védett terület. Az északnyugati szegletében

lévő nagyobb kiterjedésű erdő nem tartozik védettség alá, területén azonban továbbra is erdősítés terveznek.

Az erdővel borított területeknek fontos szerep jut az egész város környezeti minőségének alakulásában, a légszennyezettség és a szállópor csökkentésével, valamint rekreációs szerepükkel hozzájárulnak a jobb életminőség kialakításához. A legfontosabb erdővel borított területek következők:

- Tűzkő-hegy: meglévő megmaradó erdő
- Nap-hegy: Feketefenyővel ritkásan borított, meglévő, megmaradó erdőterület
- Védett és fokozottan védett erdőterületek az Odvas-hegyi árok mentén
- Fiatal akácerdő a Bazsarózsa utca mentén, fölötté feketefenyő erdő, melynek a Kökörcsin utca felé eső fele ritkás. A tervezett parkerdőként történő kialakítása fontos eleme Budaörs mozaikos zöldfelületi rendszerének.
- Erdőfoltok az autópálya és a vasút területe között
- Erdő a Tétényi fennsík mellett.

Az autópálya és a Hosszúréti-patak menti területek

Budaörs településszerkezete lehetővé teszi az egyre gyarapodó számú szolgáltató és kereskedelmi egységek valamint az autópálya lehatárolását a lakóövezettől. Ebben nyújt segítséget a „határterületen” elhelyezkedő növényzet, melyek nagy lombkoronájukkal mérsékelik a zaj, por és más légszennyező anyagok szabad áramlását a lakóövezet felé.

Mezőgazdasági területek

A város közigazgatási területén nem folyik nagyüzemi mezőgazdasági termelés, a művelt szántóterület nem haladja meg az 50 ha-t. A megműveletlen, elhanyagolt területek tulajdonosaival szemben a megyei növény-egészségügyi és talajvédelmi szolgálat évente kétszer alkalmaz figyelmeztetési és bírsági intézkedést. Mezőgazdasági területbe soroltak a Tájvédelmi Körzeten belüli védett kopáros, sziklakibúvásos gyepterületek is.

1.4.5. Természetes ökoszisztémák, védett természeti értékek

A természetes élőhelyek leromlása a nagyvárosok közelében általános problémának tekinthető. Budaörs területének negyede védett (606 ha), ennek döntő része a Budai Tájvédelmi Körzethez tartozik. A legértékesebb területek a település északi részén, illetve a Kamaraerdőtől délre helyezkednek el. Kevésbé ismert, hogy számos természeti érték a lakóterületeken vagy azok közvetlen közelében helyezkednek el, ilyenek a feltörő források és a múltbeliek megmaradt nyomai, festékföld-kitermelés helyei.

Országos védettséget élvez a keresztirányú völgyekkel tagolt 4 hegyvonulat: Kecske-hegy, Út-hegy, Odvas-hegy, Kő-hegy, valamint a Törökugrató és a Tétényi-fennsík egyes részei élveznek helyi védettséget.

A Budaörsi kopárok rendkívül érzékeny gyeptársulásai és ritka állatvilága méltán érdemel védelmet. A távolról nézve kopár vidék valójában rendkívül gazdag természetes sziklakert.

Az itt kialakult száraz gyepekben több olyan növényfaj él, melyekkel csak a Kárpát-medencében illetve csak a Budai-hegységben találkozhatunk. Ezeknek a növényeknek sokszor a neve is utal arra, hogy bennszülött (endemikus) fajról van szó. Ilyenek pl. a magyar gurgolya, a budai imola, vagy a budai berkenye. A hegylábi lösztakaró pusztagyepeinek értékes növényei a törpe mandula és a macskahere. A terület kiemelkedő állattani értéke, a haragos sikló, mely a kirándulók által okozott zavarás miatt a kipusztulás szélére került. valamint a kardos lepke, fecskefarkú lepke és az imádkozó sáska.

A Hosszúréti-patak völgyében egykor vizes, lápos rétek voltak, melyek foltokban még ma is fellelhetők.

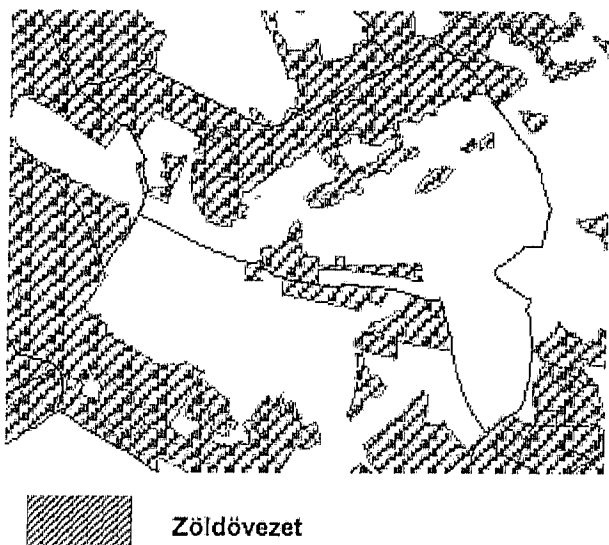
Az egykori bányászati tevékenység felhagyása után bányagödrök, üregek maradtak fenn, melyek közül a Budai Tájvédelmi Körzetben található védettek. A 10 db dolomitüreg mindegyike fokozottan védett, a Budaörsi-hegyen található budaföld üreg pedig védett területként van nyilvántartva. Védelemre érdemes, illetve helytörténeti szempontból megőrzendő értékek a következők:

- Varjú utcai forrás
- Az északi területeken felbukkanó időszakos vízfeltörések, források
- Keserűvizes kutak (Gazdagrét)
- Hévforrások nyomai a Törökugrató mészkőszikláin
- Festékföld kifejtők
- Kő-hegy kanyargós utcácskái és a borospincék

Az elmúlt években nagyarányú természetes élőhely területek tűntek el vagy kerültek a pusztulás szélére. A természetes élőhelyek pusztulásának okait két nagy csoportba sorolhatjuk:

Közvetlen károsítás: elsősorban az illegális hulladéklerakások idézik elő, melyekben sokszor veszélyes anyagok is előfordulnak. Ezek nemcsak az ott található flórára és faunára jelentenek közvetlen veszélyt, de beszivároghat a talajba a mélységi vizeket is veszélyeztetik.

Intenzív használat: elsősorban a hegyi terepen űzött sportok elterjedésének köszönhető: hegyikerékpár, quad-ok, motocross, sárkányrepülés, stb. Idesorolhatjuk a kutyatartók felelőtlen magatartásából származó károkat is. Rendszeres a kutyák szabadon engedése (kutyafuttatás) az Odvas-hegy és a Kő-hegy területén is. Az érzékeny dolomit sziklagyepek és az ezek közelében élő védett állatfajok egyaránt veszélyeztetve vannak.

8. ábra: zöldövezeti területek Budaörsön

1.5. Táj, települési és épített környezet

1.5.1. Táji értékek

Budaörs természetföldrajzi besorolás alapján Dunántúli-középhegység nagytáj – Dunazug-hegyvidék középtáj – Budai-hegység kistájcsoporthoz tartozik, földrajzi megnevezése: **Budaörsi-medence**. A környezet tengerszint feletti magassága 100-350 m, éghajlata mérsékeltlen hűvös, a napsütés évi 1950-1980 óra, a középhőmérséklet 10 °C körül alakul, a vegetációs időszakban pedig 16,5 °C. Az évi csapadék 600 mm, melyből a vegetációs időszakban 340-370 mm hullik, az uralkodó szélirány nyugatias.

A város a Budai-hegység és a Tétényi-sík találkozásánál fekszik, melyet a Hosszúréti-patak választ el. A város a Budai-hegység déli lejtőire települt, a patak völgyben találhatjuk a vasút és az autópálya vonalát. Alapkőzetének fő tömege középső-triász dolomit, mely a Budai-hegység legidősebb ismert kőzete. A térség földtani képződményei változatosak, a karsztvíz-redszert védő agyag- és márgarétegek, a kibukkanó dolomitsziklák számos jellegzetes táji értéket kölcsönöznek a városnak.

A város különleges tájképi érdekessége a város és az autópálya által határolt Törökugrató és környéke. A Tétényi fennsík egykor katonai gyakorlótérként szolgált, mára azonban nemcsak a hazai, hanem a nemzetközi természetvédelmi szervezetek is figyelmet fordítanak a fennsíkra, magterületnek javasolva az egész fennsíkot. A Hosszúréti-patak a nyugati hegyvidékről ered és a város déli lapályos részén folyik kelet felé a Dunába. Az iparterületek közvetlenül a patak mellett fekszenek, ezért gyakran nincs megfelelő kapcsolat a más természetközeli élőhelyekkel (ökológiai folyosó hiánya).

A természetes növényvilág a földtani felépítéshez kapcsolódik. A budaörsi táj felbecsülhetetlen értékét képviselik a Budaörsi kopárok.

A kopároktól nyugatra és északra elterülő erdők jellemző növénytakarsulásai az őshonos cseres-tölgyes, mészkedvelő tölgyes takarsulások. Az erdők közötti területeket lejtősztyepppek, karszt-bokorerdők és mezofil rétek tarkítják. Kisebb kiterjedésű tájidegen növénytakarsulások a tájvédelmi körzet közelében találhatók, melyeknek jellegzetes növénye a fekete fenyő.

A város vezetése is felismerte ezeket a felbecsülhetetlen táji értékeket, ezért a településszerkezeti terv egyik alapvető rendező elve az értékvédelem. Ennek megfelelően a védett értékek megőrzését, a kiemelt jelentőségű táji értékek – karakteres, hagyományos tájhasználati módok - megőrzése, elsődleges fejlesztési, rendezési és gazdálkodási feladatának tekinti.

1.5.2. Épített környezet

Budaörs belterülete 1329,7 ha, külterülete 1028,9 ha, a belterületbe vonás és belterületi jellegű hasznosítás az elmúlt 15 évben a jelenlegi belterület kb. 20%-a beépítésre szánt területek összesen 1391,8ha.

Az 1960-80-as években épült épületállományt az országsszerte elterjedt sátoztetős kockaházak képviselik, ám a lakások fele 1980 után épült. Az 1990 után épült lakásállomány Budaörsön a teljes állomány 25%-t teszi ki, az új építésű lakások csaknem 20%-át adták át 2001-ben.

A Budaörsön nyilvántartott védett épületek közül a római katolikus templom, a római katolikus kápolna és a Kálvária országos védelem alatt áll. Helyi védelmet élvez számos épület, többek között a Szabadság u. 20 alatt található óvoda és általános iskola, a Kőhíd u. 20 szám alatt található pince és számos lakóépület. Védett műtárgyak többek között a Templom téri Kőhíd, a Horthy villa kapuzat és kerítéselemei, a Vitorlázó kilövőpálya, reptéri hangár maradványa, és a vitorlázó emlékmű.

1.6. Környezetbiztonság

1.6.1. Légszennyezés

Budaörs legfőbb környezetvédelmi problémáit a közlekedés, valamint a zöldmezős beruházások jelentik.

A város egyik legnagyobb környezeti terhelését a közlekedés okozza. Mivel Budaörs fekvése közlekedés-földrajzi szempontból igen kedvező, így kiváló közlekedési kapcsolatai vannak. Ezek a kapcsolatok azonban környezetvédelmi szempontból jelentős problémát okoznak a rajtuk elhaladó forgalomból eredően: levegőszennyezés, zajterhelés. Mindezek az érintett lakók életminőségének romlását okozza.

Budaörs területén keresztül halad az M1/M7 autópálya közös szakasza, amely a lakóterületet néhol egészen megközelíti. Az autópályák említett szakaszán 2002-ben évi átlagban 60-70.000 egységgépjármű halad el naponta. Ez kiemelkedően nagy szám, ennek következtében a forgalomból származó környezeti terhelés hatalmas, a tények a környezetbiztonság növelését indokoltá teszik.

A közlekedés terén további problémát jelent, hogy a város egy utcás településből alakult ki. Az áthaladó 1-es számú út, Budaörs főutcája légszennyező anyagokban magasan terhelt útszakasz. Az 1-es számú úton az autóbusz közlekedésen kívül az átmenő, a helyi, a cél- és a kiinduló forgalom is elhalad. Ez nagymértékben növeli a település levegőszennyezettségét. A városon belül további terhelést jelent a Károly király és a Bretzfeld utca, amelyek átvezetik a forgalmat az autópályára. Szintén jelentős forgalmat bonyolít le a Gyár utca, amely Budakeszi irányába halad, viszont Budaörs lakóterületét nem érinti. Forgalma 2002-ben átlagban több mint 7000 egységgépjármű/nap volt.

A térség elkerülésére az M0-ás útvonal szolgálna, amely jelenleg még nem képes betölteni a neki szánt szerepét.

Ezek alapján indokolt, hogy a város kiemelten foglalkozzon a közlekedés területén felmerülő problémákkal.

1.6.2. Csapadékvíz

A dombsági és hegységi területen fekvő Budaörs kistérség jelentős veszélyben van, mert a nagy intenzitású csapadékesemények váratlan elöntéseket okozhatnak. Budaörs csapadékvíz elvezető hálózata jelenleg sajnos nem alkalmas, hogy zivatarok esetén elvezesse a dombokról, hegyekről leáramló vizet. Ez a vízben rejlő szennyeződésekkel jelentős környezeti problémát jelenthet Budaörs lakói számára. **A csapadékvíz elvezető árkok megfelelő tisztításáról továbbra nagyobb mértékben ajánlott gondoskodni, továbbá szükséges a telektulajdonosok tájékoztatása, esetleges bírságolása, hiszen köztudott, hogy az árkok hulladékkal tömítettek, melynek okozói a helybeli telektulajdonosok.**

1.6.3. Hulladéklerakás

Egész rövid séta után is megállapítható, hogy a kiskertek tulajdonosai a legnagyobb kárt a tájvédelmi körzet területén az illegális szemétkerakással okozzák. Ezáltal a szemét gyűjtése, kezelése, elszállítása elégtelennek minősíthető.

A városban 32 db hulladékgyűjtő sziget található, azonban sok esetben figyelhető meg, hogy alakosság a gyűjtőszigeteket nem rendeltetésszerűen használja, és különben is fárasztó odáig elcipelni a szemetet még motorizált világunkban is, így a telektulajdonosok jelentős része elegánsan a kerítésen, vagy a vízelvezető árkokba fordítja ki szemetét. Ezt szinte szó szerint kell érteni.

A Törökugrató, az Út-hegy és az Odvas-hegy területén több tucat alkalmi lerakóhely működik, némelyik már több tonna szeméttel. Az összetétel pompásan tükrözi a kiskerttulajdonosok életét és mindennapi tevékenységét.

A leggyakoribb az alábbi vegyes tartalom:

- építési törmelék,
- mész és cementpor maradványok,
- festékes, hígítós, xiladekoros, növényvédőszeres dobozok, néha üresen, néha félig, néha zárva, néha kiborulva,
- savas elemek és kuriózumként autóakkumulátorok,
- autógumik, korrodált vázdarabok, ülések és műpadlók
- műtrágyás zacskók, mindenféle műanyag csomagolótasak, fóliák,
- vegyszeres, ételes, italos műanyag, fém és vegyes alapú (Tetra-pak) dobozok színes választéka.

A hulladékgazdálkodás területén elsősorban a tudatformálásra kell fordítani a legfőbb szerepet, mert ezáltal az illegálisan lerakott hulladékok mennyisége jelentősen csökkenthető lenne. Bár az Önkormányzat a közszolgáltató BTG Kft.-n keresztül megszervezte a zöldhulladék begyűjtését márciustól decemberig, valamint évente négy alkalommal kerül megszervezésre a veszélyes-hulladékok begyűjtése is, elsősorban az elhagyott hulladék mennyiségének csökkentése legalább 2 db hulladékgyűjtő udvar kialakításával lenne megoldható.

Budaörs, 2011. május 3.